

Προλογικό σημείωμα.

Χριστίανα Μάρκου, Λέκτορας, Τμήμα Νομικής,
Ευρωπαϊκό Παν/μιο Κύπρου

Το τρίτο τεύχος του ΕΝΘΑ έρχεται να εδραιώσει τη παρουσία του περιοδικού στα νομικά δρώμενα Κύπρου και Ελλάδας καθώς και τη συμβολή του στη προώθηση της νομικής γνώσης. Είναι ακριβώς η αγάπη και σεβασμός προς αυτή τη νομική γνώση που αποτέλεσε το έναυσμα για τη δημιουργία του περιοδικού και που τροφοδοτεί την συνεχή υποστηρίξη του απολήγωντας σε κάθε επόμενη έκδοση η οποία θα πρέπει να καλωσορίζεται από κάθε μέλος ή εν δυνάμει, μέλος της νομικής κοινότητας.

Οι θετικοί κυρίως επιστήμονες διατείνονται ότι ουδείς (πραγματικός) επιστήμονας δέχεται τη γνώση εάν αυτή δεν αποδεικνύεται. Κατ' αναλογία, η γνώση, η ορθότητα της οποίας δεν αποδεικνύεται δεν είναι επιστημονική, εκείνος που τη παράγει δε, δεν είναι ούτε μπορεί να επονομάζεται επιστήμων. Εμάς τους νομικούς, που την απόδειξη την αντιλαμβανόμαστε αλλιώς και που το εργαστηριακό πείραμα δεν είναι στο κλάδο μας διαθέσιμη μέθοδος απόδειξης, οι θέσεις αυτές μας αφήνουν με μόνα και σημαντικότερα συνάμα εχέγγυα 'επιστημοσύνης' τον περιεκτικό λόγο τον αυστηρώς τεκμηριωμένο και την ορθή και διαφανή χρήση της υφιστάμενης γνώσης η οποία προσεγγίζεται κριτικά προεκτείνεται και καθίσταται νέα προς διάδοση και περαιτέρω ανάπτυξη. Χωρίς αυτόν το λόγο που εμπορεύεται μόνο κατόπιν ενδελεχούς και καλά οργανωμένης έρευνας, ο νομικός απλά οικιοποιείται την ιδιότητα του 'επιστήμονα, δεν τη δικαιούται ούτε τη τιμή!

Η επιλογή των άρθρων του τεύχους αυτού έγινε με γνώμονα τα πιο πάνω. Συνιστούν έτσι μια προσπάθεια φοιτητών και αποφοίτων του τμήματος νομικής του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου να προσεγγίσουν επιστημονικά σύγχρονα και ενδιαφέροντα ζητήματα δικαίου υποβοηθώντας στη διάδοση σημαντικής και χρήσιμης, για τη νομική κοινότητα, γνώσης. Οι εισφέροντες σε αυτό αλλά και σε κάθε τεύχος, όντες νέοι ή εν δυνάμει νομικοί οι περισσότεροι, πρέπει να τυγχάνουν της στήριξης όλων εφόσον καταβάλλουν προσπάθεια να ανταποκριθούν στο πρότυπο του νέου νομικού επιστήμονα, ο οποίος δεν περιορίζεται μόνο στα βασικά και αναγκαία καθήκοντά του αλλά υπηρετεί την επιστήμη του και συμβάλλει στη διάδοση και εξέλιξή της.

Τα θέματα που τα άρθρα του παρόντος τεύχους πραγματεύονται, δύσκολα αφήνουν αδιάφορο ένα νομικό. Η νομολογιακή ερμηνεία της Οδηγίας 2008/115 φέρει στην πράξη μια ριζική μεταμόρφωση των ποινικών πτυχών του ευρωπαϊκού δικαίου της μετανάστευσης. Ο νέος Κανονισμός Βρυξέλλες I για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις τέθηκε σε ισχύ σε όλα τα κράτη μέλη της Ένωσης μόλις τον Ιανουάριο του 2015 με κάθε δικαστή και δικηγόρο που χειρίζεται υποθέσεις με διεθνή χαρακτήρα να πρέπει να ενδιαφέρεται για τις αλλαγές που αυτός επέφερε και για τις επιπτώσεις των στην άσκηση των καθηκόντων του. Το κατά πόσον οι διάφοροι εμπορικοί διαδικτυακοί τόποι συνιστούν προστατεύσιμες βάσεις δεδομένων αποτελεί επίσης ένα πολύ

ενδιαφέρον ζήτημα που απασχόλησε τη θεωρία στο παρελθόν και έχει τελικά απαντηθεί από το ΔΕΕ αρνητικώς. Η αρνητική αυτή απάντηση έχει επιπτώσεις στο δικαίωμα τέτοιων τόπων να απαγορεύουν τη πρόσβαση σε ειδικές μηχανές αναζήτησης ή σύγκρισης αγαθών ή υπηρεσιών τις οποίες οι καταναλωτές χρησιμοποιούν κατά κόρον στα πλαίσια του κυνηγιού για τη καλύτερη προσφορά. Επίσης, το δόγμα του 'οικονομικού εξαναγκασμού', πρόεκταση εκείνου του 'εξαγκανασμού' στο Κυπριακό δίκαιο των συμβάσεων και απόρροια των Αγγλικών αρχών της επιείκειας που εφαρμόζονται στη Κύπρο δεν είναι παρά ένα σχετικά 'παραμελημένο' δόγμα το οποίο εγέρθηκε σε λιγιστές μόνο υποθέσεις συχνότερα ανεπιτυχώς. Φαίνεται όμως να αναβιώνει το ενδιαφέρον επί αυτού κυρίως εξαιτίας μιας πρόσφατης απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου στην οποία το συγκεκριμένο δόγμα οδήγησε σε ακύρωση σύμβασης δυνάμει της οποίας δανειολήπτες συμφώνησαν να καταβάλουν ένα μεγάλο ποσό στη τράπεζα ως διοικητικά έξοδα για τη πρόωρη εξοφλήση δανείου στην οποία προέβηκαν.

Τέτοια δόγματα φυσιολογικά αποκτούν ιδιαίτερο ενδιαφέρον στην Ελλάδα και την Κύπρο της κρίσης. Το ίδιο ισχύει και για τον Ελληνικό Νόμο για τα Υπερχρεωμένα Νοικοκυριά ο οποίος καθιστά διαθέσιμη στους Έλληνες οφειλέτες μια ασπίδα προστασίας κατά των επιδιώξεων των δανειστών τους προς ανάκτηση των οφειλομένων. Ιδιαίτερα επίκαιρο θέμα αποτελεί επίσης το δάνειο σε Ελβετικό Φράγκο το οποίο είχαν συνάψει αρκετοί Έλληνες και Κύπριοι συχνά κατόπιν παρότρυνσης των τραπεζών. Η απόφαση της Ελβετικής Κεντρικής Τράπεζας να αποσύρει την ελάχιστη ισοτιμία του Ελβετικού Φράγκου με το Ευρώ η οποία υλοποιήθηκε στις αρχές του τρέχοντος έτους είχε κατ' αρχήν ως αποτέλεσμα οι δανειολήπτες να δουν τις δόσεις τους να αυξάνονται δραματικά και το χρέος τους να γίνεται βαρύτερο. Παράλληλα όμως, έφερε δυναμικά στο προσκήνιο τα δάνεια σε ξένο δάνειο και ειδικότερα, ορισμένους όρους στις σχετικές δανειακές συμβάσεις οι οποίοι φαίνεται να δημιουργούσαν σοβαρό κίνδυνο οικονομικής ζημιάς στους δανειολήπτες και οι οποίοι δυνατόν να θεωρηθούν καταχρηστικοί. Προηγήθηκε σχετική απόφαση του ΔΕΕ επί της Οδηγίας για τις Καταχρηστικές Ρήτρες αλλά και σχετικές αποφάσεις εθνικών δικαστηρίων οι οποίες τονίζουν τη σημασία του νόμου για τις καταχρηστικές ρήτρες. Στη Κύπρο σε αντίθεση με την Ελλάδα, ο νόμος αυτός έμεινε στο περιθώριο με λιγιστές μόνο δικαστικές αποφάσεις να ασχολούνται με αυτόν παρά το γεγονός ότι δύναται να αποτελέσει ένα εύχρηστο και δυναμικό εργαλείο διόρθωσης της ασυμμετρίας δυνάμεων η οποία χαρακτηρίζει τις συμβάσεις μεταξύ επαγγελματιών και καταναλωτών. Τέλος, με αφορμή τα πρόσφατα δραματικά γεγονότα στην Ελλάδα, τίθεται πλέον επιτακτικά το ζήτημα της νομικής αντιμετώπισης του bullying και, ειδικότερα, της ευθύνης του Κράτους στο πλαίσιο της ΕΣΔΑ για τον σχολικό εκφοβισμό.

Οι σελίδες που ακολουθούν είναι 'ζωντανές' και λένε περισσότερα...Απολάυστε τις.

∴∴∴∴